

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
ANTONIO MICALLEF TRIGONA**

Seduta tal-25 ta' Ottubru, 2007

Citazzjoni Numru. 159/1995/1

Joseph u Maria konjugi Mifsud

v

Joseph u Loreta konjugi Borg u b'digriet tal-15 ta' Gunju 1999 il-gudizzju gie trasfuz f'isem Anthony, Carmel u Juda Taddeo sive Teddy ahwa Borg ulied il-mejjet Joseph u Loreta nee' Cordina ilkoll imwielda Nadur, Ghawdex, minbarra Teddy li jirrisjedi Victoria, Ghawdex, u Pauline mart Maria Xerri bint il-mejjet Joseph u Loreta nee' Cordina imwielda u residenti Nadur, Ghawdex, kemm f'isimha proprju kif ukoll f'isem hutha l-imsiefer Marcell Borg , stante li miet fil-mori tal-kawza l-konvenut Joseph Borg.

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni tal-atturi li tghid:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi huma l-proprjetarji tal-fond numru sittax (16) Triq Xandriku, Nadur, Ghawdex, li jmiss mill-lvant mal-fond numru sbatax (17) u tmintax (18) ta' Triq Xandriku, proprjeta' tal-konvenuti;

Illi f'dawn l-ahhar jiem u cioe' fl-erbgha u ghoxrin (24) ta' Awissu tal-elf disa mija u hamsa u disghin (1995) il-konvenuti iffurmaw tieqa fil-hajt divizorju ta' bejn il-proprjetajiet tal-kontendenti b'mod illi din qeghdha thares ghal fuq il-proprjeta' tal-atturi;

Illi dan ix-xoghol jikkonsisti f'spoll vjolent u klandestin;

Illi minkejja illi l-konvenuti gew ripetutament interpellati sabiex jispurgaw dan l-ispoll baqghu inadempienti;

Talbu ghaliex il-Qorti m'ghandhiex:

1. tiddikjara illi x-xoghlijiet imsemmija jikkostitwixxu spoll vjolent u klandestin a dannu tal-atturi;
2. konsegwentement tikkundanna lill-konvenuti sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi lilhom prefiss jispurgaw l-ispoll minnhom kommess billi jimblokkaw b'mod permanenti u definittiv it-tieqa imsemmija;
3. tawtorizza lill-atturi sabiex fin-nuqqas tal-konvenuti jaghmlu l-istess xogholijiet a spejjes tal-konvenuti;

Bl-ispejjes inkluzi dawk tal-ittra ufficjali spedita f'Awissu 1995; il-konvenuti mharka ghas-subizzjoni li ghaliha minn issa qed jigu ngunti.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata annessa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti li eccepew:

1. illi mhux minnu li l-eccipjenti ffurmaw it-tieqa in kwistjoni imma sempliciment nehew il-gebel li ghal xi zmien kien jaghlaq l-imsemmija tieqa li ilha hemm ghal ferm iktar minn tletin sena;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. illi ghalhekk kull m'ghamli l-eccipjenti kien li regghu ezercitaw dritt li ghal xi zmien ghazlu li ma jgawdux u dan qatt ma' jista jammonta ghal vjolenti jew klandestin;

3. Salvi eccezzjonijiet ohrajn kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt;

4. Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-atturi ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata taghhom u l-lista tax-xhieda;

Semghet u ezaminat ix-xhieda kollha;

Rat folio 42 t-trasfuzjoni tal-gudizzju f'isem il-werrieta ta' Joseph Borg li miet fil-mori tal-kawza;

Rat il-verbal folio 22 li x-xhieda f'din il-kawza kienet qeghdha tinstema' kontestwalment mal-kawza fl-ismijiet inversi citazz numru 152/95 li qeghdha wkoll tigi deciza illum.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha;

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tal-kontendenti;

Ikkunsidrat:

F'din il-kawza ta'ispoll esperita mill-atturi l-kontenzjonijiet taghhom jitnisslu mis-segwent:

i. li huma proprjetarji tal-fond 16 Triq, Xandriku, Nadur, Ghawdex; ii. li huma sofrew spoll mill-konvenuti fl-24 ta' Awissu 1995 bil-ftuh ta' tieqa fil-hajt divizorju liema tieqa taghti ghal fuq l-proprjeta' taghhom.

Illi, li l-kawza nfethet fiz-zmien ix-xahrejn mid-data meta sar l-allegat spoll, liema data mhix kontestata mill-

konvenuti, johrog carissimu mill-atti. Konsegwentement, l-atturi ghandhom jirnexxu f'din l-azzjoni taghhom jekk irnexxilhom fil-prova li kienu fil-pussess tal-fond li ghal fuqu nfethet it-tieqa, u jekk irrisulta effettivament l-fatt tal-ftuh tat-tieqa kostitwenti l-fatt materjali ta' din l-azzjoni ta' spoll. Jinghad fir-rigward l-element tal-pussess illi dan wkoll jinsab pruvat jekk xejn mill-affidavit tal-attrici Maria Mifsud li mkien ma giet kontradetta u li fiha tistqarr li ghalkemm il-fond mhux il-post residenzjali taghha u ta' zewgha huma juzawh ghall-skopijiet ta' magazinagg u biex irabbu l-bejjem fih, li mhux boghod minn fejn joqghodu, u kemm hi u kemm zewgha jkunu ta' spiss hemm matul il-jum. Inghad dan ghalhekk l-kawza ssib l-ezitu taghha fil-fatt tal-ftuh tat-tieqa, igifieri, fuq il-fatt tal-ispoll. Anka l-eccezzjonijiet tal-konvenuti kontrapposti ghall-azzjoni tal-atturi, huma f'dan ir-rigward limitati ghall-fatt li dan l-element ma jissusistix billi huma ma iffurmaw ebda tieqa li invece kienet gja tezisti. Jghidu li huma semplicement nehew il-gebel li ghal xi zmien kien jaghlaq t-tieqa in kwistjoni li ilha hemm ghal aktar minn tletin sena. Ghalhekk jikkontendu li meta fetuha kienu biss qeghdin qed jezercitaw dritt li ghal xi zmien kienu ghazlu li ma jgawdux u dan qatt ma jista' jammonta ghal spoll vjolenti u klandestin.

Illi din kienet fis-semplicita' taghha l-kontroversja li mill-bidu tal-kawza, u fil-fehma ta' din il-Qorti, kienet jew kellha tkun tant cara - li kienet hi biss li kienet tikkostitwixxi l-pern tal-kawza. B'rimors din il-Qorti tinnota li fit-trattazzjoni taghha l-kawza hadet xejra differenti anka ghaliex giet abbinata ma' kawza ohra bejn l-kontendenti, fl-ismijiet inversi, li wkoll qeghdha tigi deciza illum.

Issa, m'hemm assolutament ebda kontestazzjoni li l-konvenuti fetu t-tieqa, lanqas li din tahti u thares direttament fuq il-bejt tal-konvenuti li huwa f'livell ta' sular aktar baxx mill-proprjeta' tal-konvenuti stante li l-fond ta' dawn ta' l-ahhar huwa mibni fuq zewg sulari waqt li l-fond tal-atturi huwa fuq pjan wiehed.

Illi l-fatti determinanti huma allura:

- i. jekk kienet verament tezisti tieqa li nghalqet f'xi zmien qabel ma' l-konvenuti regghew fetuha fid-data indikata fic-citazzjoni;
- ii. f'kas li r-risposta ghal dan l-ewwel kwezit hi fl-affermattiv jekk is-servitu' gja ezistenti gietx estinta – fatt dan li hu intimament abbinat mal-fatt tal-ispoll.

Illi fil-konfront ta' l-ewwel m'ghandux jkun hemm lanqas l-icken dubju li t-tieqa kienet tezisti. Dan irrisulta wisq car kemm mill-forma taghha fuq l-intern u l-fil tal-gebel li bihom giet imbarrata fuq l-estern.

Illi d-dubbu jipersisti fil-konfront tat-tieni kwezit post hawn fuq. De lege condenda hu pacifiku li servitu' ta' prospett bhal ma hi s-servitu' f'din il-kawza jispicca bejn privati fi zmien tletin sena minn meta jieqaf li jigi esercitat. Fil-kaz in disamina hemm diskordanza fil-provi. Din il-Qorti pero' wara li ezaminat il-provi kollha hi tal-fehma li fuq bilanc ta' probabilitajiet hu aktar verosimili li t-tieqa giet imbarrata fis sena 1970 kif mistqarr mill-konvenuti. Ghalhekk ghandu jsegwi li meta t-tieqa giet imbarrata fuq barra u regghet infethet ma ghaddewx aktar minn tletin sena u kwindi d-dritt ta' servitu' baqa' inalterat u xejn ma kien jimpedixxi l-konvenuti li jergghu jiftuha.

Fuq daqshekk ghalhekk din il-Qorti qeghdha taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talbiet tal-atturi u fil-waqt li tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, tikkundanna l-atturi ghall-ispejjez tal-kawza.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----